

NAS GLAS

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokoјencev

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne šte. 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina Din. 40.—

Polletna naročnina „ 20.—

Četrtna naročnina „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Ljubljana, pokrajinska uprava oddel. za soc. politiko. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

A. A.

Neumevanje.

Činovnički Glasnik z dne 15. III. 1913 piše v uvodniku nekako takole:

Proti pričakovanju, izzvalo je izenačenje draginskih doklad in stanarin pri koleh v novih pokrajinah vse druge posledice kot smo pričakovali. Vzlic temu, da imajo prečani od izenačenja materialno in moralno korist, vendar le še protestirajo. Da se ni doseglo več, je resnica in ni potrebno, da bi to dokazovali; pač pa je dokazano, da se je z regulacijo obremenil državni proračun za letnih 220 mil. dinarjev. Poudarjamo izrecno, da se je izvršilo izenačenje po inicijativi Glavnega Saveza drž. činovn. i služben. v Beogradu. — Potem:

Ljubljanska O. Z. je dala 17. II. 1913 matici v Beograd pobudo, naj bi se sestali v Bosanskem Brodu vsi t. č. predsedniki in tajniki, da protestirajo proti nedostatkim povišicam. Nato je Gl. Savez brzojavil, da ne soglaša in je opozoril O. Z., da je s tem predlogom prekoračila svojo kompetenco (!). Že 22. II. 1923 pa je dobil Gl. S. izvestilo iz Bosne in Hercegovine, da je zadovoljna z ljubljanskim predlogom. Gl. S. je Bosance zavrnil in jih pozval, da se kongresa ne smejo udeležiti, ker postopa Ljubljana samolastno. Ne pričakovano pa je dobil Beograd brzojavko iz Ljubljane: »11. marca odrzacemo bezvjetno protestne zborove protiv nedovoljnog poboljšanja našeg stanja. Učinite isto. Pismo sleduje.« Glavni Savez ostane svojega mišljenja, kakšna pa je politika v Ljubljani, tega za enkrat ne vemo; zaznali smo le, da je pritegnila v svoje omrežje tudi slovenske železničarje. Nismo sicer dovoljno informirani in vendar se menda ne motimo, ako pribijemo sledeče: O. Z. se ni zdelo potrebno, da bi se udeležila letne glavne skupščine v Splitu dne 26. XII. 1922; zato je pooblastila dalmatinsko O. Z., da jo je zastopala. Vsi njeni izgovori so ničevi, kajti glavni razlog za udeležitev je ta, »što se je Sveza več pre toga momenta faktički odmetnula u hajduke (!) čvrsto rešena da radi na svoju ruku, starajući se samo da odgovornost podeli sa drugima...« Vse nje delovanje je po tem! O. Z. demonstrativno »odbija u više mahova da poštuje disciplinu v Gl. S.« Najboljši dokaz za to je njen poslednji brzojav. Kaj pa se je sklenilo v Splitu dne 26. XII. 1922? Nič drugega, kot da se zahteva od vlade, da izenači vse službene prejemke v vsej kraljevini! Dalmatinci kot pooblaščenici Slovencev so vendar tudi glasovali zato — sedaj pa protestirajo... Absurdum! Vlada in finančni odbor sta izvršila pač samo to, kar je prvi znesel Glavni Savez! — Pisec članka ošteva O. Z., da ne izbira ne pravega časa ne sredstev v svoji borbi in da

škodi sebi in državi s svojim ponašanjem. — Sklepom svetuje Gl. Savezu, naj ob prvi priliki preseče ta gordijev čvor... — Tedaj: protidržavni element in — amputacija!

— Informiral sem se pri tajniku O. Z. in ta je odgovoril:

1. Vsako društvo, včlanjeno pri Glavnem Savezu, ima pravico staviti predloge. O kakem kršenju discipline ne more biti govora, — najmanj o tem primeru, ko je Gl. Savez brez vsake inicijative.

2. Čemu smo protestirali proti lastnim sklepom v Splitu? — jasnejše: Čemu se protivimo in smo nezadovoljni s tem, za kar smo prosili, če tudi po pooblaščenju? — Gospodine, vedite, da še do danes nismo dobili oficijelnega obvestila ne iz Beograda ne iz Splita, kaj so tam sklepali in sklenili. Je O. Z. dolžna respektirati nekaj, česar ne pozna? Odgovorite!

Drugič nekaj »izvirnega« iz Čin. Glasnika z dne 1. IV. 1923.

Občni zbor Nabavljalne zadruga v Ljubljani.

Nabavljalne zadruga javnih nameščencev in upokoјencev v Ljubljani I. redni občni zbor se je vršil dne 24. 3. 1923. v veliki dvorani Mestnega doma. Otvoril ga je predsednik g. Urbančič ob ½ 21. uri, pozdravil navzoče in poročal o početku in razvoju zadruge, navajal težave, ki jih je imelo vodstvo posebno prve čase poslovanja, ker se drž. nameščenci niso zavedali važnosti in pomena zadruge in ji vsled nezaupanja niso bili naklonjeni. Zadruga se je morala takoj ob svojem rojstvu pri Savezu v Beogradu zadolžiti za 700.000 K, da je mogla prevzeti inventar in boljše blago prejšnje »Samopomoči« in da je mogla sploh pričeti s poslovanjem. Le polagoma in s trdom se je posrečilo pridobiti zaupanje članov v zadrugo in pomnožiti njihovo število od 200 skoro na 1000. Težko je bilo orati trdo ledino in večkrat je prišlo v odbor do vprašanja, ali bi ne bilo najbolje napovedati likvidacijo zadruge. Vztrajnosti in energiji obeh odborov in drugih, zadrugi naklonjenih faktorjev, pa se je zahvaliti, da so se premagale vse ovire in da se je posrečilo postaviti zadrugi trde temelje in jo priversti v tako kratkem času do uspehov, katerih bodo deležni vsi zadržniki tudi s tem, da bodo participirali na čistem dobičku, kakor bo v zmislu pravil pozneje predlagal nadzorovalni odbor. Ko je bila sila in nevarnost največja, se je obrnil odbor za pomoč na takratnega šefa oddelka za socialno politiko pokrajinske uprave v Ljubljani, g. Adolfa Ribnikarja, predsedniku nadzorovalnega odbora zadruga, kateri je ra-

devolje takoj zadrugi z izdatno podporo priškočil na pomoč in nam je šel vedno vsestransko na roko. Zato se mu v imenu odbora in vseh zadržnikov iskreno zahvali. — Veliko odobravanje.

Dalje omeni g. Urbančič, da gre največja zasluga na procvitu zadruge članu načelstva g. Šturmu, ki je bil proti mali nagradi tajnik, blagajnik in poslovodja zadruge, dalje g. Rehbergerju, kateremu je bila poverjena izvedba akcije za razdelitev sladkorja med drž. nameščence in katero je brezhibno izvršil. Oba sta trgovsko naobražena in je odbor po njunih navodilih uravnaval poslovanje zadruge po trgovskih principih in se otresel uradniškega birokratizma, ki je največkrat vzrok, da se zadruga ne morejo razviti. Obe ma gg. izreka zahvalo. Dalje poroča, da druga točka dnevnega reda, poročilo revizorja Saveza o reviziji zadruge, odpade, ker je bil revizor nenadoma pozvan v Beograd. Besedo dobi knjigovodja zadruge g. Vodopivec, ki prečita bilanco za I. 1922 in povdaria, da je čistega dobička nad 40.000 Din, o katerega uporabi bo sklepal občni zbor. G. Šturm poda tajniško poročilo upravnega odbora, v katerem našteva vse večje in manjše akcije, ki so se podvzele v prošlem letu in opisuje podrobno delo upravnega odbora. G. Beguš poroča o delovanju nadzorovalnega odbora, poudarja, da je bil z upravnim odborom v stalnem stiku in da se je udeleževal vsaj po nekaterih članih vseh sej upravnega odbora in ugotavlja, da je dobil nadzorovalni odbor ko je zasledoval poslovanje zadruge in pregledal vse knjige in račune in jih primerjal z nabranimi podatki med seboj, vse v popolnem redu. Na to poroča g. Adolf Ribnikar o razdelitvi čistega dobička. Predlaga, da se določi od tega 52% za rezervni fond, 2% za dobrodelni fond, 23% za vračilo zadržnikom na vplačane deleže, 23% za nagrade upravnemu in nadzorovalnemu odboru. Od tega predlaga 3000 Din nadzorovalnemu odboru, katerih naj bodo deležni njegovi člani sorazmerno po svojem delu, ki so ga izvršili, on sam pa se zadovolji z absolutorijem. Predlog se soglasno sprejme, ravno tako predlog za absolutorij upravnemu in nadzorovalnemu odboru.

Preide se k volitvam upravnega in nadzorovalnega odbora. G. Urbančič prečita listo dosedanjih odbornikov in predlaga, da izvoli občni zbor v upravni odbor dosedanje odbornike gg. Šturma, Rehbergerja in Luznarja, namesto g. Nanuta, ki je izstopil, pa g. Viktorja Bischofa in namesto g. Boltavzerja, ki vsled oddaljenosti svojega bivališča težko prihaja na seje, g. Beguša. Svoje predsedniško mesto daje na razpolago. G. Luznar priporoča zopetno izvolitev predsednikom upravnega odbora g. Urbančiča. Razvije se

daljša debata, po kateri so bili izvoljeni v upravni odbor: Urbančič, Šturm, Rehberger in Luznar soglasno, Bischof in Beguš pa z večino proti 1 glasu. K volitvi nadzorovalnega odbora poroča g. Urbančič, da je med tem g. Ribnikar zapustil zborovanje in izjavil, da svojega mesta ne more več sprejeti. Isto je izjavil g. Angelo Savnik, katerega prosi, da obdrži svoje mesto še nadalje, kar on odkloni. Vsled tega se g. Urbančič zahvali obema gg. za trud in požrtvovalnost in prosi predlogov za izvolitev nadzorovalnega odbora. Stavilo se je več raznih predlogov in so bili po daljši debati izvoljeni sledeči gg. ing. Dičnik, Primožič, Benkovič, Boltavzar, Klanšek in Cirman.

K slučajnostim poroča g. Urbančič, da sloni težišče zadruga na ramah g. Šturma in predlaga, da sprejme občni zbor resolucijo za njegovo začasno oprostitev od rednih službenih dolžnosti v korist zadrugi. Resolucija se prečita in soglasno sprejme. Sprejme se soglasno tudi resolucija proti zahtevam finančnih oblasti v Sloveniji, da plačujejo nabavljalne zadruga državnih nameščencev davke na poslovni promet. Take zahteve stavijo le finančne oblasti v Sloveniji, med tem ko se v drugih pokrajinah tega ne zahteva, kar je tembolj nerazumljivo, ker so nabavljalne zadruga cele kraljevine po čl. 78 uredbe o nabavljalnih zadrugah oproščene vseh davkov in vseh doklad in bi se moral davek na poslovni promet zahtevati od vseh nabavljalnih zadrug, ako bi po zgornji cit. uredbi tega davka ne bile oproščene, ker je tudi ta davek uveden za vso kraljevino.

Predlaga se od zadružnikov, da bi se objavilo n. pr. v N. G., ako bi oddajala zadruga kako blago po znižanih cenah, ker nekateri člani tega pravočasno ne zvedo in so vsled tega dostikrat prikrajšani. G. Urbančič pristane na to pri večjih dobavah in posebnih ugodnostih za člane. G. Ilvar prosi pojasnila o razmerju med zadrugo in prejšnjim poslovanjem g. Pleterskim na eni strani in med mestnim tržnim nadzorstvom na drugi strani, katerim je dala zadruga nekaj obrtnih lokalov v najem. G. Urbančič poda potrebna pojasnila, na kar se zahvali vsem navzočim za udeležbo in zaključi ob 23. občni zbor.

Občni zbor je pokazal v ostalem, da se drž. nameščenci še ne zavedajo svojih dolžnosti in svojih pravic, ker ne prihajajo na občne zборе in se morajo ti vsled slabe udeležbe preložiti, ali čakati, da so sklepni ob vsakem številu članov. Med temi, ki izostanejo, je največ takih, ki kritizirajo vse vprek brez ozira na to, ali imajo prav ali ne, in ne glede na to, da bi na obč. zboru lahko marsikaj izboljšali. V tem oziru bi bila najprej potrebna remedura pri članih samih.

Alkoholizem in zločini.

V eni izmed zadnjih števil celjske »Nove Dobe« priobčuje g. F. Mikič črtico o vplivu alkohola pri izvršitvi zločinov z ozirom na razprave porotnega sodišča v Celju. G. Mikič izvaja:

Lani ni bilo potrebno držati porotnih obravnav. Ali je temu vsaj deloma pripomogla antialkoholna propaganda abstinentov, šole ter oblasti, posebno sanitetnih oblasti — o tem si še ne upam izreči definitivno mnenje, fakt je, da je bilo letos 11 porotnih obravnav, od katerih je bilo treba 5 jasno pripisati bogu »Alkohol«.

Zaradi večjega pregleda hočem po vrsti navesti že znane slučaje: 1. Karol Bevc v Virštajnu, 2. I. Suhodolčan, rudar in Lapornik iz Paneč, 3. A. Zorčič iz Vitevasi (r. v Bojanovem), 4. I. Piliš iz Dramelj, 5. I. Visjak iz teharske okolice, 6. V. Hercl iz Marče vasi (v konzumu!), 7. M. Petan iz Petancev, 8. Fr. Strgar iz brežiške okolice, 9. Fr. Drobniš iz Lahonc, 10. M. Leskovar iz Nove Cer-

kve oz. Slovenjgradca, 11. M. Dolganoč iz Dramelj.

Zločince pod 3, 4, 6, 7, 8, sem štel pod alkoholne. Ti bi morali po Robidovi razlagi (»psihične motnje na alkoholni podlagi«) biti kaznovani zaradi pitja alkoholnih pijač ter bi se jih kot take moralo spraviti v lečilišča za alkoholike, v kolikor bi se na njih ne odnosila uporaba »Pollard-sistema«. Pokazati hočem, da so i nekateri drugi zločinci povzročeni po alkoholizmu in to vsled »hronične« (redne) uporabe alkohola. Ti dokazi bodo bolj splošne narave, ki bodo i za marsikaterga čitalca verjetni. Med zločince storjene pod uplivom hroničnega alkoholizma bi prištel jaz prvi slučaj, a na vsak način drugi slučaj. Znano je namreč, da rudarji na žalost ne spadajo med najtreznejše delavske sloje. Navajati vzroke temu dejstvu v današnjem materijalističnem času, ne prinaša osebnih, a še manj stvarnih prijateljev — zato jih na tem mestu izpuščam. — Peti slučaj po poročilu »N. D.« ne morem klasificirati kot alkoholni slučaj. Isto velja o devetem slučaju. Deseti slučaj pustim namenoma nekvalificiran, zato pa bom več govoril o zadnjem slučaju. Za zadnji slučaj je karakteristično, da je Dolganoč iz Dramelj, ki je znan kot zelo zapit kraj. Zdi se mi, da je Dolganoč rojen tat, kateremu bo najbrže podlaga alkoholizem starišev, alkoholizem okolice in s tem alkoholizem tatu samega — s tem dispozicija za tatvino.

Od vseh 12 porotnih žrtev je 42% evidentnih žrtev alkoholovih, po točnejšem preišljevanju celo 75% (morda še več!). Alkohol je osrečil razven 9 porotniških žrtev še 7 mrtvih, 2 ranjena in še gotove svote pokradenega blaga. Od porotniških žrtev alkoholnega značaja sta dva oproščena, 3 na smrt obsojeni, a ostali morajo odsedeti 17 let in 5 mesecev — napram 19½ letom ostalih kaznjencev, ki jih po poročilu v »N. D.« nismo mogli klasificirati kot alkoholne, četudi bi se morda po točnejšem zasledovanju dalo celo slednje pokazati v pravi luči. Skupna alkoholna bilanca: 10 mrtvih, 2 ranjena ter 17.42 neplojnih let; k temu pridejo še mnogobrojni ostali sodnijski, sanitetski in drugi stroški (n. pr. izguba časa porotnikov itd.)

Bog »Alkohol« se smeji: »Tako, tako, moji sužnji.«

Iz gornjega sledi: 1. Naš narod mora začeti z brezalkoholno produkcijo vina, 2. iz konzumov, kakor tudi iz ostalih trgovin treba odpraviti prodajo alkoholnih pijač, 3. treba je upoštevati Robidove zahteve, 4. treba je upoštevati Pollard-sistem, 5. sodstvo mora energično stopiti v antialkoholno delo.

Z odpravo alkoholizma bomo ozdravili naš narod politično, predvsem pa moralno in gospodarsko!

Vestnik.

TOVARIŠI! Izpolnite poslano Vam položnico in nakažite naročnino takoj! Ne pozabite na zaostanke, označene pri naslovu zadnje številke in pomnite, da z morebitno odpovedjo lista ti zaostanki nikakor niso plačani.

Agitirajte za list povsod, pridobivajte nove naročnike in prispevke za tiskovni sklad!

Uprava.

Društvo vpokojenih javnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani je imelo svoj redni občni zbor dne 22. marca t. l. ob obilni udeležbi društvenih članov. Predsedoval mu je računski ravnatelj v pok. Anton Svetek, ki se je v svojem pozdravnem nagovoru na kratko dotaknil najvažnejših dogodkov v društvu v minošem letu 1922. Spominjal se je v zadnjem letu umrlih sedmerih članov. Tipičen pojav — pravi predsednik — je da ugrablja smrt v taki obilici društvenike. Ni pa se čuditi temu, če pomislimo, da so v naši sredi skoro sami osiveli, po dolgoletni, naporni službi izmučeni udeležniki. V znak sožalja na izgubi umrlih članov vstanejo zborovalci raz sedežev. Nato je poročal društveni tajnik g. Karel Šinkovec obširno o delovanju društvenega odbora o

poslovni dobi 1922. Uvodom poročila naglašja, da je mnogo tovarišev, ki se sicer živo zanimajo za naše društvo, a ne čutijo potrebe se nam pridružiti, so pa tudi taki, ki smatrajo, da so z enkratnim prispevkom že zadostili svoji stanovski zavdnosti in ne zmore se za nadaljni razvoj društva, izstopajo. Vse vrste društvenikov se potemtakem mesto množe le krčijo. Naša organizacija bi morala danes šteti že več 100 članov, dočim jih je dejansko le 128. Zadnje leto, nadaljuje poročevalec, označam najbolje, če je imenujem dobo borbe za službeno pragmatiko. V tej borbi je hodilo naše društvo ramo ob rami z organizacijami aktivnih tovarišev in z raznimi predlogi, med katerimi so bili najvažnejši oni glede reguliranja in prevedbe starih pokojnin iz kronske v dinarsko plačo, očuvalo interese pokojninskega stanu. Poleg pismenih vlog na merodajna mesta se je društvo po svojem delegatu udeleževalo tozadevnih razprav pri številnih sejah Osrednje Zveze javnih nameščencev in upokojencev ter pri ad hoc izbranih anketah. A glavna točka okoli katere se je sukalo čuvanje teh interesov, je bilo vprašanje, ali naj pragmatika vsebuje določbo o regulaciji starih pokojnin in vdovnin in sirotin, ali ne. Že je pretela velika nevarnost, da se ignorira. No, posrečilo se je vendar le, da jo je finančni odbor v Beogradu končno sprejel v svoj predlog, pripravljen za narodno skupščino. To pa se je zgodilo zlasti po neumornem prizadevanju narodnega poslanca prof. Reisnerja, ki ga po vsej pravici imenujemo največjega zaščitnika naših stremeljenj. Društveni odbor je imel mnogo opravka s tekočimi posli in radevolje posređoval v vseh zadevah, v katerih so se nanj obračali člani za informiranje in intervencije. Občni zbor je vzel tajnikovo poročilo z odobravanjem na znanje. Za tajnikom je poročal blagajnik gosp. Fran Zalaznik o računskem sklepu za leto 1922. Tudi to poročilo je vzel občni zbor naznanje ter na predlog pregledovalca računov g. Mat. Wrinskela društvenemu odboru votiral absolutorij. — Ko se je še bila določila pristopnina za nove člane po 1 Din, članarina pa za vsakega člana mesečno po 1 Din, se je izvršila volitev novega odbora in pregledovalcev računov. Izvoljeni so bili za dobo dveh let: Predsednikom Anton Svetek, rač. rav. v pok.; I. podpredsednikom Feliks Nič, davčni nadupravitelj v p.; II. podpredsed. Alojzij Podboj, davč. naduprav. v pok.; odborniki Jernej Kilar, rač. nadsvetnik v pok.; Ivan Počkar, pošt. poduradnik v pok. Karel Šinkovec, sodni nadof. v pok.; Franc Štenta, ravnatelj pomožnih uradov v pok.; Teodor Vidic, pošt. naduprav. v pok.; Valentin Vončina, sodni oficijal v pok.; Franc Zalaznik, finačni nadpaznik v pok.; potem za dobo enega leta 7 namestnikov in 2 pregledovalca računov. — Končno se je sprejel še predlog, da naj društvo priklopi svojemu delokrogu tudi poskrbo dobrih in cenih obrtnikov, kakor krojače, čevljarje in dr. za društvene člane. Potem je predsednik zaključil občni zbor.

Društvo davčnih izvrševalcev vabi svoje člane k rednemu občnemu zboru, ki se bo vršil v nedeljo 6. maja t. l. ob 10. dopoldne v gostilni »Pri novem svetu« na Gosposvetki cesti v Ljubljani po običajnem društvenem sporedu. — Odbor

Nabavljalna zadruga javnih nameščencev v Ljubljani pozivlja vse svoje člane zamudnike, da plačajo v svojem interesu zapadle obroke deleža. One člane, ki še niso odvezli pripadajočo množino sladkorja (1 kg mesečno na osebo), se pozivlja, da to store takoj, ker gre akcija s cenejšim sladkorjem h koncu in ga pozneje ne bo več dobiti.

O naših protestnih manifestacijah piše bratsko hrvatsko glasilo »Naš Glas« sledeče: Med tem ko je imelo javno nameščenstvo Hrvatske svoje protestne zборе v začetku februarja zaradi donešenja določbe o izenačenju draginskih doklad, so naši tovariši v Sloveniji imele protestne skupščine kasneje, ko so bile že sklenjene določbe o izpremembah. Od vsih strani se je pričakovalo, da bo dal Glavni Savez v Beogradu inicijativo za krepkejšo akcijo v svrhu, da se hkratu z izenačenjem izposluje tudi povišanje draginskih doklad, ali v tem pričakovanju so bili državni nameščenci prevarani. Škoda je, da ni bil izvršen protest javnih nameščencev v Hrvatski in Sloveniji istodobno. Učinek bi bil morebiti močnejši brez ozra na protivno mišljenje Glavnega Saveza. Treba je, da bo vsaka prihodnja akcija skupna n. pr. tako, kakor je bila ona iz l. 1919. Po vseh večjih mestih Slovenije so bili obdržani na podbudo Osrednje Zveze in krajevnih udru-

ženj javnih nameščencev v sporazumu z železničarji v času od 11.—16. marca protestni zbori, na katerih se je manifestirala popolna soglasnost v zahtevah vseh javnih nameščencev in železničarjev. K sklepu objavlja glasilo hrvatskih tovarišev resolucijo, sprejeto na shodu v Ljubljani.

Državni nameščenci za Veliko noč — brez kruha. »Nova Pravda« z dne 31. marca prinaša pod gorenjim naslovom sledečo upravičeno konstatcijo: »Žalostna, pa vendar dobesedna in prebrida resnica! — Letos pade velika nedelja na 1. april. Državni nameščenci, ki žive s svojimi več kot bornimi prejemki, kakor pravi prislovica, iz rok v usta, letos za praznike niti koščka kruha ne bodo imeli! To pa radi tega, ker so naši modri državni-centralisti zakonito določili, da se smejo državnim nameščencem izplačevati prejemki izključno vsakega prvega v mesecu, pa naj si bo ta dan še tako velik katoliški praznik. Na veliko nedeljo, ki jo spoštuje kot praznik vsak še tako mlačen katolik, so pri nas zaprte vse trgovine brez izjeme. Vse delo počiva! Edini državni uslužbenec bo moral v svoj »ured« in čakati na borno plačico, za katero ta in prihodnji dan ne bo mogel dobiti niti suhega kruha za svojo družino! Pa naj še kdo trdi, da živimo v kulturni Evropi! Modri naši državniki naj ne zablijo, da gre ljubizen do države — skozi železice! Znano je tudi, da dobivajo drž. nameščenci n. pr. v Beogradu kljub strogemu zakonu ob srbijskih godiščih po cel teden pred prvim svoje plače. Prečani seveda imamo tudi v tem pogledu vse druge železice!

Preko organizacije? »Slovenec« z dne 6. aprila prinaša sledeče poročilo: »Sestanek uradnih slug državnih in železniških uradov se je vršil 4. aprila 1923 zvečer v Rokodelskem domu v Ljubljani ob obilni udeležbi in v najlepšem redu. Otvoril ga je tov. Kaučič ter podal besedo drž. poslancu Gostinčarju, kateri je v daljšem govoru pojasnil delo vlade v zadevi železničarjev in nižjih uslužbencev sploh. Priprave za novo službeno pragmatiko so dokazale popolno nerazumevanje razmer v naših pokrajinah. To se je pokazalo tudi pri določanju draginskih doklad, ko so bili najrevnejši sloji nezaslišani zapostavljeni. Govornik je osvetlil poleg raznih drugih slučajev tudi primer, da je finančni odbor na zahtevo žel. ministra dovolil 11 milijon dinarjev kredita za oblaženje kričečih trdot, da pa finančni minister tega zneska še do danes ni nakazal v izplačilo. Priporoča trden skupen nastop vseh nižjih uslužbencev države in železnice za dosego pravičnih zahtev, ki so: Izenačenje draginskih doklad, odprava maksimiranja, izdaja zaostale službene obleke v naturi ali v denarju. Jugoslovanski klub se stavi v svrhu posredovanja na razpolago, ako bo vedno in nemudno o vseh perečih vprašanih točno informiran. Nujne zadeve, ki se nanašajo na pragmatiko, katere pa še ni pričakovati v doglednem času, naj se sporoče klubu takoj, ker parlament bo tako v interesu države same, kakor tudi radi sigurnosti uslužbencev od vlade zahteval, da se pragmatika čimprej uzakoni. Za g. Gostinčarjem je govoril občinski svetnik Pirc v imenu državnih nastavljenecv in v imenu večine občinskega sveta. Tudi ta je toplo priporočal enotno fronto in nujne sklepe glede zahtev nastavljenecv vseh kategorij državne in železniške službe, da bo gradivo za sestavo državnega proračuna čim popolnejše. Dotaknil se je bolniškega zavarovanja, povrnitve stanarin, odprave maksimiranja itd. Govornik je povdaril, da se bo Jugoslovanski klub s svojim delom oddolžil za zaupanje, ki so mu je izkazali volivci. Nastopili so še drugi govorniki, ki so risali bedo malih ljudi, ki ječijo pod težo vladajoče neznosne draginje. Padale so tudi nekatere ostre besede na tiste demagoge, ki hočejo z uspehi poštenega in odkritega dela drugih krpiti svoje skrahirane pozicije. Stori se je sklep, da se stekajo vsi predlogi na enem mestu, kjer se bodo uredili, podkrepili s kar najboljšimi dokazili in potem oddajali parlamentarnim zastopnikom. Želeti bi bilo, da se taki sestanki vrše bolj pogostoma ob kar največji udeležbi, da se položaj posamnih strok natančno razjasni in doseže popoln sporazum za skupno delo.« — Iz tega poročila ni razvidno, kdo da je sklicatelj tega sestanka, kar se nam zdi v toliko čudno, ker imajo sluge svojo organizacijo in bi bila le ta edino upravičena, da sklicuje sestanke. Še bolj čudno se nam zdi ta nastop slug zaradi tega, ker vendar vedo, da obstoji v Ljubljani »Akcijski odbor«, katerega naloga je, da izvede vse, kar je potrebno, da prodor naše upra-

vičene zahteve. Takšen separatističen nastop le škoduje naši skupni stvari!

Uslužbenci južne železnice se pripravljajo na stavko in razpošiljajo sledeče obvestilo: Osojbe južne železnice že dolgo urgira pri ravnateljstvu južne železnice v Ljubljani, da se mu izplača stanarina, ki je protizakonito odvzeta in je bila po odloku prometnega ministrstva izplačana vsemu osebju državnih železnic že decembra 1922. Toda vse zahteve in protesti so bili zamanj, kar je izzvalo med osebjem veliko nezadovoljstvo, ki je naraslo še vsled malih plač. Ravnateljstvo se izgovarja, da jih ne more povišati dokler tega ne stori država za državne železničarje, na drugi strani pa se ne izplača niti to, kar je državna železnica že izplačala. Istotako južna železnica ne daje delavcem onih plač, ki bi jih morali dobivati po »Pravilniku«. Kakor se nam poroča je razpoloženje med osebjem tako, da pretj nevarnost, da pride na vseh progah južne železnice do splošne stavke, ako se ne bodo upoštevale pravice in potrebe osebja južne železnice.

Dobro državna uprava. V svojem listu »Radikal« od 29. marca piše g. Stojan Protič o g. Pašiču pod svojim podpisom sledeče: »Da sem si mogel nabaviti novo lišno opravo, sem prodal svojo lišno, pa nisem zahteval od države nikake odškodnine, kakor so to storili neki drugi gosposde, ki so zelo bogati in vedno sede na visokih mestih, združenimi z lepimi dohodki. Oni, ki mene napadajo in moje poštenje blatijo, naj raje poizvedo, čigavi sinovi trgujejo z državo, kadar so njihovi očetje ministri in pa predsedniki vlade, česar pa ne delajo z vednostjo svojih očetov, ampak z njihovo pomočjo in z njihovim posredovanjem. Poizvedo naj, kdo kupuje veleposestva na Kosovem polju takrat, ko jih drugi ne smejo kupovati (Pašič je nakupil v Macedoniji ogromno sveta od Turkov, op. ured.); kdo so dalje tisti ministri, ki so tako zaljubljeni v rudnike, da dajo prepisovati enega za drugim na svoje ime s pomočjo državnih oblasti? Za to ni čudno, da v tej državi ni mogoče odpraviti korupcije, če uganjajo največjo korupcijo baš oni, ki bi jo morali trebiti.« — Pripominjamo, da sta bila Protič in Pašič dolgoletna politična prijatelja in da g. Protič razmere že toliko pozna, da smemo njegovim besedam verjeti. Sedaj pa se vprašajmo kak ugled in kakšno spoštovanje uživa v svetu država, kjer en ministerski predsednik drugemu predbaciva take težke obdolžitve? (Iz »Avtonomista«).

Na protestnem shodu v Novem mestu je bila sprejeta sledeča resolucija: Dne 16. marca 1923 na protestnem shodu v dvorani Narodnega doma v Novem mestu zbrani državni nameščenci in upokojenci ter železniški uslužbenci vseh kategorij ugotovljajo: Gmotni položaj vseh javnih uslužbencev ter njih udov in sirot je vsled rastoče draginje postal tako beden in obupen, da stoji tik pred nezgibno katastrofo. Ta položaj je povzročilo edino le dejstvo, da vlada ni pravočasno izvršila ukrepov, s katerimi bi se bili službeni prejemki navedenih sorazmerno z rastočo draginjo povišati. **Zahtevajo:** 1. da se takoj ukine maksimiranje rodbinskih doklad za nižje državne uslužbenice člen 6 in 7, zakona o drag. dokladah in vse omejitve po davčnem censusu v smislu Ur. l. 27/22; 2. omogoči povišanje osebnih doklad vsem uslužbencem, omenjenim v čl. 6 in 7 zakona o drag. dokladah tako, da tudi ti po višini plač. stopinj prejemajo poviške analogno drugim nastavljenecem; 3. izplača vsem državnim nameščencem, železničarjem in upokojencem nabavni prispevek v iznosu eno-mesečnih skupnih prejemkov, ker je za trenutno rehabilitacijo neobhodno potrebno; 4. popravi takoj uredbo o izenačenju doklad tako, da zviša le-te za 150% in razširi izenačenje na vse državne nameščence, železničarje in upokojence, brez razlike kategorij; 5. zviša pristojbine za vršenje službe izven urada ali izven stalnega službenega mesta za 100%; 6. reši stanovanjsko vprašanje za državne nameščence in železničarje na ta način, da nakaže od 1. marca t. l. naprej, tudi podaradnikom, slugam in železničarjem, ki do sedaj niso bili deležni te ugodnosti stanarinske doklado, ali pa preskrbi primerno stanovanje v naravi; 7. onemogoči, da se državnim nameščencem, kakor tudi železničarjem odpove stanovanje brez zasiguranja primerne drugega stanovanja; 8. v primeru prenehanja uslužbenca od družine, izplačuje primerna odškodnina za dvojno gospodinjstvo; 9. novelira pravilnik k stanovanjskemu zakonu v tem smislu, da se določi normativni povišek za najemnino; 10. razširi veljavnost določb člena 282 prorač. zakona na vse državne

nameščence in železničarje v celj državi; 11. prihodnja vlada oziroma narodna skupščina naj v prvi vrsti razpravlja in se zavzame za vprašanje o službeni pragmatiki za drž. nameščence, železničarje in upokojence; 12. vsa Kandija in Grm (šola), kateri loči samo mesto čez Krko v Novo mesto in je tam stanujoče uradništvo navezano na Novomeški trg, uvrsti v isti razred kakor Novo mesto. 13. Zahtevamo, da se upokojencem, ki so bili upokojeni pred ujedinitvenjem, izplačuje pokojnina v dinarski veljavi in izednači s prejemki sedanjih upokojencev. Pozivljajo vlado, da nemudoma v polnem obsegu ugoti tu navedenim minimalnim zahtevam, ker je od tega odvisna ne samo eksistenca celokupnega uslužbenstva, ampak tudi rednost in varnost države; poudarjamo, da je to naša zadnja resolucija, kajti potem bodo sledila dejanja...!

Naš izvoz. Na podlagi službenih podatkov je bil naš izvoz v l. 1920, 1921, 1922 sledeč: L. 1920 smo izvozili v inozemstvo blaga za 915.186 ton v skupni vrednosti 1.320.606.055 Din. L. 1921 za 1.583.658 ton v vrednosti 2.460.737.562 Din. in leta 1922 blaga za 2.213.881 ton v skupni vrednosti 3.071.534.639 Din. — In sicer vzame v l. 1922 prvo mesto glede izvoza Italija, v katero smo izvozili 28,05% vsega blaga.

Društvo zemljiškoknjižnih uradnikov v Ljubljani opozarja c. g. tovariše ponovno, da se zanesljivo udeležite občnega zbora v nedeljo dne 15. aprila 1923 pop. o b2. uri v sobi št. 28, justične palače. Tovariši, ki se ne morejo odzvati osebno naj vsaj pošljejo pooblastila, ljubljanskim tovarišem!

Sestanek društva drž. pisarniških uradnikov za Slovenijo se vrši v soboto, dne 14. t. m. v Mariboru v restavraciji »Maribor« Grajski trg št. 1, ob 7. uri zvečer. Mariborski in okoliški tovariši ter tovariši sorodnih strok se nujno vabijo, da se tega sestanka udeležite v polnem številu sosebno z ozirom na to, ker bodo na tem setanku poročali delegati društvenega odbora.

Sekcija združenja poreskih činovnika Ljubljana. Radi obolevosti predsednika smo morali letošnji občni zbor preložiti, vršil pa se bo na vsak način v prvi polovici meseca maja t. l. Toliko v vednost tovarišem-članom, ki se za stvar zanimajo. — Tajnik.

Redukcija uradništva v Avstriji. V zadnjih petih mesecih je bilo odpuščenih in upokojenih v Avstriji 32.809 uradnikov, od katerih je pripadalo 13.264 upravnih službi, 19.545 pa je bilo uslužbenih v državni podjetjih.

Hranilni in posojilni konzorcij v Ljubljani

Kreditna zadruga javnih nameščencev

naznanja vsem svojim članom, da se vrši v soboto, dne 21. aprila 1923, ob 7. zvečer v restavraciji NARODNEGA DOMA

redni občni zbor

z nastopnim DNEVNIM REDOM:

- 1.) Čitanje zapisnika o lanskem rednem zborovanju.
- 2.) Poročilo o poslovanju in računskem sklepu za upravno leto 1922.
- 3.) Poročilo o izvršeni obilgorični reviziji v smislu zakona z dne 10. junija 1903 d. z. št. 133
- 4.) Poročilo nadzorovalnega sveta.
- 5.) Razdelitev poslovnega dobička koncem 1922 in dotiranje rezervnega zaklada.
- 6.) Določitev obrestne mere za posojila in hranilne vloge, ter odpovedne dobe za slednje.
- 7.) Določba glede plodonosnega nalaganja razpoložljivega denarja.
- 8.) Določitev največjega števila deležev, ki jih sme pridobiti posamen zadržnik.
- 9.) Določitev viška posojil in hranilnih vlog, ki jih sme sprejeti konzorcij.
- 10.) Honoriranje funkcijonarjev.
- 11.) Slučajni predlogi zadržnikov.
- 12.) Sprememba pravil.
- 13.) Dopolnilne volitve.

Pripomba: V slučaju nesklepčnosti se vrši eno uro pozneje istotam za rešitev istega dnevnega reda nov občni zbor, ki bo sklepčen brez ozira na število prisotnih zadržnikov. Završni račun leži v društveni pisarni Hlišerjeva ulica 7, pritličje na vpogled ob petkih in torkih od 2—3. popoldne. — Odbor.

Čevlje kupujte od domačih tovarov trdke Peter Kozina & Ko. z znamko »Peko«, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno, Ljubljana, Breg 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

Krojaštvo Fran Iglič Krojaštvo
Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 28.
delovne obleke za gospode, otroke in uniforme.
Za dame po najnovejšem modernem kroju.
Lastna zaloga modnega blaga.
— Uradnikom znaten popust. —

F. M. Schmitt

Ljubljana, pred Škofijo št. 2.
Priporoča svojo bogato zalogo galanterijskega, norimberškega ter romarskega blaga, dalje igrače, košare, vozičke in pletenine.
Postrežba točna in solidna.

Ant. Stacul

specerijska in delikatesna trgovina.

LJUBLJANA,
Šelenburgova ul. 4.

Manufakturna in modna trgovina

J. Kostevc

Ljubljana, Sv. Petra c. 4
priporoča svojo bogato zalogo za spomladansko sezijo.
Cene solidne, postrežba točna.

M. Mihelič

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica.

Specialna trgovina ščetarskih izdelkov.

Parfumerija in galanterija.

Edina zaloga jugoslovanskih igralnih kart.

Razne vrste čevljev

od 50 Din naprej razprodaja
tvrdka

Henrik Kenda

Ljubljana,

Mestni trg številka 17

JOSIP OLUP

Trgovina z manufakturnim blagom in z oblekami domačega izdelka.

Ljubljana.

Stari trg št. 2. in

gostilna pod Trančo.

Toči pristna dolenjska in štajerska vina.
Preskrbljeno za mrzla in gorka jedila.

K. Jurman

optik - specialist

Ljubljana,
Šelenburgova ul. 2.

T. EGER

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 2

Specijalna trgovina pravih ročnih čipk (kleklanih in fillet.)

G. Čadež

trgovina klobukov in modnega blaga za gospode in dečke

Ljubljana, Mestni trg

Franc Bar, Ljubljana

Cankarjevo nabrežje 5.

Telefon št. 407.

V Sloveniji največja zaloga pisalnih strojev.

Barvnih trakov, ogljenega papirja, razmnoževalnih aparatov in vseh pisarniških potrebščin. Mehanična delavnica za popravila pisalnih in računskih strojev ter kontrolnih blagajn.

Med dobrim na boljše!

Pfaff Puch

šivalni stroji za rodbino, obrt in industrijo.

vozna kolesa in vse v to stroko spadajoče

predmete NAJCENEJŠE pri TVRDKI

Ljubljana

Sodna ul. 7

IGN. VOK

Novomesto

Glavni trg 73.

Bluze

največja izbira po izvanredno nizkih cenah
Perilo, platno, opal-batist.

Srečko Vršič, Ljubljana

Šelenburgova ulica 3.

Simon Klimanek

prvovrstni krojaški modni atelje

Ljubljana, Šelenburgova ul. 6.

Solidna in točna postrežba.

15%

popust vsem javnim nameščencem.

Plačilni obroki po dogovoru.

Najbolja

DIVADENT

**zobna
krema**

**dobi se
povsod.**

Nabavljalna zadruga

javnih nameščencev in vpokojencev
v Ljubljani

Prodaja svojim članom razno špecerijsko in kolonijalno blago po znižanih cenah.

Odon Koutny

orodje in tehnične potrebščine

Ljubljana, Kolodvorska ulica 28.

Samopomoč

gosp. zadruga javnih nameščencev in vpokojencev
r. z. z. o. z. v Kamniku

je prešla v likvidacijo.

Eventuelne terjatve naj se priglasijo do 15. aprila 1923 pri njenem načelnstvu kot likvidatorju.

Priporoča se

I. Korenčan

trgovina pletenin, norimberškega in galanterijskega blaga na veliko in malo.

Cene nizke — postrežba točna.

Ljubljana, Mestni trg 20.

Priporoča se cenj. občinstvu

špecerijska trgovina

Leskovic & Meden

LJUBLJANA, Jurčičev trg št. 1.

Priporoča se

modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss

LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Modni salon

M. Sedej - Strnad

Ljubljana, Prešernova ul. 3.

Priporoča

slamnike in klobuke.

Žalne klobuke

vedno v zalogi.

Popravila se sprejemajo.

Perje in puh

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg 8.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Ustanov. 1900. Delniška glavica in rezervni zakladi ca K 150.000.000

Cekovni račun št. 10.509. Brzjavni naslov: Banka Ljubljana. Telefon št. 261 in 413.

Selipriporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. Obrestuje vloge najugodnejše. Prodaja srečke razredne loterije.
PODRUŽNICE: Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Izdaja Osrednja Zveza javnih nameščencev in upokojencev za Slovenijo v Ljubljani.

Odgovorna urednica Štebi Alojzija. — Tiska Narodna tiskarna v Ljubljani.